OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2007 Rhif 1357 (Cy.128)

GOFAL CYMDEITHASOL, CYMRU
PLANT A PHOBL IFANC, CYMRU

Rheoliadau Gwasanaeth Mabwysiadu Awdurdodau Lleol (Cymru) 2007

Wedi'u gwneud - -	*27 Mawrth 2007*
Yn dod i rym - -	*2 Ebrill 2007*

Mae Cynulliad Cenedlaethol Cymru ac yntau'n arfer y pwerau a roddwyd iddo gan adrannau 9(1) a (3), 10 a 140(1) o Ddeddf Mabwysiadu a Phlant 2002(**1**) ac adrannau 50 a 118(1) a (5) i (7) o Ddeddf Safonau Gofal 2000(**2**) drwy hyn yn gwneud y Rheoliadau a ganlyn:—

RHAN 1

CYFFREDINOL

Enwi, cychwyn a chymhwyso

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Gwasanaeth Mabwysiadu Awdurdodau Lleol (Cymru) 2007 a deuant i rym ar 2 Ebrill 2007.

(2) Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys o ran Cymru.

Dehongli

2.—(1) Yn y Rheoliadau hyn—

ystyr "arweiniad plant" ("*children's guide*") yw'r arweiniad ysgrifenedig a gynhyrchwyd yn unol â rheoliad 4;

mae gan "asiantaeth fabwysiadu" ("*adoption agency*") yr ystyr a roddir iddo yn adran 2(1) o Ddeddf Mabwysiadau a Phlant 2002;

ystyr "Bwrdd Lleol Diogelu Plant" ("*Local Safeguarding Children Board*") yw bwrdd a sefydlwyd o dan adran 31 o Ddeddf Plant 2004;

(**1**) 2002 p.38
(**2**) 2000 p.14

mae i'r ymadrodd "cofnod achos y plentyn" ("*the child's case record*") yr ystyr sydd iddo yn rheoliad 6;

ystyr "cynghorydd gwasanaethau cymorth mabwysiadu" ("*adoption support services advisor*") yw'r person a benodwyd yn unol â rheoliad 6 o Reoliadau Gwasanaethau Cymorth Mabwysiadu (Awdurdodau Lleol) (Cymru) 2005(**3**);

ystyr "y Cynulliad Cenedlaethol" ("*the National Assembly*") yw Cynulliad Cenedlaethol Cymru;

ystyr "datganiad o ddiben" ("*statement of purpose*") yw'r datganiad ysgrifenedig a lunnir yn unol â rheoliad 3(1);

ystyr "Deddf 2000" ("*the 2000 Act*") yw Deddf Safonau Gofal 2000(**4**);

ystyr "Deddf 2002" ("*the 2002 Act*") yw Deddf Mabwysiadu a Phlant 2002(**5**);

ystyr "diwrnodau gwaith" ("*working days*") yw unrhyw ddiwrnod ac eithrio dydd Sadwrn, dydd Sul, dydd Nadolig, dydd Gwener y Groglith neu ddiwrnod sy'n wyl y banc o fewn yr ystyr yn Neddf Bancio a Thrafodion Ariannol 1971(**6**);

mae i "gwarcheidwad" ("*guardian*") yr ystyr a roddir i guardian yn adran 5 o Ddeddf Plant 1989;

ystyr "gwasanaeth mabwysiadu" ("*adoption service*") yw cyflawni gan awdurdod lleol swyddogaethau mabwysiadu perthnasol o fewn ystyr adran 43(3)(a) o Ddeddf Safonau Gofal 2000;

ystyr "gweithiwr cymdeithasol" ("*social worker*") yw person sydd wedi'i gofrestru yn y gofrestr gweithwyr cymdeithasol a gedwir yn unol ag adran 56 o Ddeddf 2000;

ystyr "panel Mabwysiadu" ("*adoption panel*") yw panel a sefydliwyd yn unol a rheoliad 3 o Reoliadau Asiantaethau Mabwysiadu 2005(**7**)

ystyr "Rheoliadau Asiantaethau Mabwysiadu 2005" ("*the 2005 Adoption Agencies Regulations*") yw Rheoliadau Asiantaethau Mabwysiadu (Cymru) 2005(**8**);

mae "rheolwr" ("*manager*") i'w ddehongli'n unol â rheoliad 10;

ystyr "swyddfa briodol" ("*appropriate office*") mewn perthynas â gwasanaeth mabwysiadu awdurdod lleol—

(a) os yw swyddfa a reolir gan y Cynulliad Cenedlaethol wedi'i phennu ganddo yn swyddfa briodol mewn perthynas â'r awdurdod lleol hwnnw, y swyddfa honno,

(b) mewn unrhyw achos arall, unrhyw un o swyddfeydd y Cynulliad Cenedlaethol.

(2) Yn y Rheoliadau hyn, mae cyfeiriad —

(a) at reoliad neu Atodlen â rhif yn gyfeiriad at reoliad yn y Rheoliadau hyn neu Atodlen i'r Rheoliadau hyn sy'n dwyn y rhif hwnnw;

(b) mewn rheoliad neu Atodlen at baragraff â rhif yn gyfeiriad at y paragraff yn y rheoliad hwnnw neu yn yr Atodlen honno sy'n dwyn y rhif hwnnw;

(c) mewn paragraff at is-baragraff â llythyren neu rif yn gyfeiriad at yr is-baragraff yn y paragraff hwnnw sy'n dwyn y llythyren honno neu'r rhif hwnnw.

(3) Yn y Rheoliadau hyn, onid yw'n ymddangos bod bwriad i'r gwrthwyneb, mae cyfeiriadau at gyflogi person yn cynnwys—

(**3**) 2005/1512 (Cy.116)
(**4**) 2000 p.14
(**5**) 2002 p.38
(**6**) 1971 p.80
(**7**) O.S. 2005/1313 (Cy.95)
(**8**) O.S. 2005/1512 (Cy.116)

(a) cyflogi person p'un ai am dâl neu beidio;

(b) cyflogi person o dan gontract gwasanaeth neu gontract am wasanaethau; a

(c) caniatáu i berson weithio fel gwirfoddolwr;

ac mae cyfeiriadau at gyflogai neu at berson a gyflogir i'w dehongli yn unol â hynny.

Datganiad o ddiben

3.—(1) Mewn perthynas â'r gwasanaeth mabwysiadu, rhaid i bob awdurdod lleol lunio datganiad ysgrifenedig (y cyfeirir ato yn y Rheoliadau hyn fel "y datganiad o ddiben") a rhaid i'r datganiad fod yn ddatganiad o'r materion a restrir yn Atodlen 1.

(2) Rhaid i'r awdurdod roi copi o'r datganiad o ddiben i'r Cynulliad Cenedlaethol a, phan wneir cais am gopi, rhaid iddo sicrhau bod copi ohono ar gael i'w archwilio gan—

(a) plant a all gael eu mabwysiadu, eu rhieni a'u gwarcheidwaid;

(b) personau sy'n dymuno mabwysiadu plentyn;

(c) personau a fabwysiadwyd, eu rhieni, eu rhieni naturiol a'u cyn-warcheidwaid;

(ch) personau sy'n gwneud cais am asesiad o'u hanghenion er mwyn i wasanaethau cymorth mabwysiadu gael eu darparu ar eu cyfer gan yr awdurdod;

(d) pob person sy'n gweithio at ddibenion y gwasanaeth mabwysiadu.

(3) Yn ddarostyngedig i baragraff (4), rhaid i'r awdurdod sicrhau bod y modd y cynhelir ei wasanaeth mabwysiadu bob amser yn unol â'i ddatganiad o ddiben.

(4) Nid oes dim ym mharagraff (3) yn ei gwneud yn ofynnol i'r awdurdod fynd yn groes i unrhyw ddarpariaeth arall yn y Rheoliadau hyn neu i beidio â chydymffurfio â hi neu'n ei awdurdodi i wneud hynny.

Arweiniad plant

4.—(1) Rhaid i bob awdurdod lleol gynhyrchu arweiniad ysgrifenedig i'r gwasanaeth mabwysiadu (y cyfeirir ato yn y Rheoliadau hyn fel "yr arweiniad plant") ac mae'n orfodol mai datganiad ydyw o'r materion a restrir yn Atodlen 2.

(2) Rhaid i'r awdurdod ddarparu copi o'r arweiniad plant ar gyfer—

(a) y Cynulliad Cenedlaethol;

(b) pob darpar fabwysiadydd y mae'r awdurdod wedi lleoli gydag ef blentyn i'w fabwysiadu; ac

(c) pob plentyn (yn ddarostyngedig i oedran a dealltwriaeth y plentyn hwnnw) a all gael ei leoli, neu sydd wedi ei leoli, gan yr awdurdod i'w fabwysiadu.

Adolygu'r datganiad o ddiben a'r arweiniad plant

5. Rhaid i bob awdurdod lleol—

(a) adolygu'n rheolaidd a, phan fo hynny'n briodol, ddiwygio'r datganiad o ddiben a'r arweiniad plant; a

(b) hysbysu'r Cynulliad Cenedlaethol o unrhyw ddiwygiad o'r fath o fewn 28 o ddiwrnodau.

Gofyniad i agor cofnod achos plentyn

6.—(1) Rhaid i bob awdurdod lleol sefydlu cofnod achos ("cofnod achos y plentyn") mewn perthynas â phob plentyn a gosod arno—

(a) unrhyw wybodaeth ac adroddiadau a ddaeth i law'r awdurdod lleol mewn cysylltiad â'r plentyn;

(b) adroddiad sefydlogrwydd y plentyn;

(c) unrhyw gofnod ysgrifenedig o unrhyw drafodion panel mabwysiadu o dan reoliad 18 o Reoliadau Asiantaethau Mabwysiadu 2005, ei argymhelliad ynghylch â ddylai plentyn gael ei leoli ar gyfer ei fabwysiadu ai peidio, a'r rhesymau dros ei argymhelliad ac unrhyw gyngor a roddwyd gan y panel i asiantaeth fabwysiadu;

(ch) unrhyw gofnod o benderfyniad yr asiantaeth fabwysiadu ac unrhyw hysbysiad o'r penderfyniad hwnnw o dan reoliad 19 o Reoliadau Asiantaethau Mabwysiadu 2005;

(d) manylion unrhyw gydsyniad gan riant neu warcheidwad plentyn i leoli i fabwysiadu o dan reoliad 19 o Ddeddf 2002 (lleoli plant gyda chydsyniad rhiant);

(dd) manylion unrhyw gydsyniad gan riant neu warcheidwad plentyn i wneud gorchymyn mabwysiadu yn y dyfodol o dan adran 20 o Ddeddf 2002 (cydsyniad ymlaen llaw i fabwysiadu);

(e) unrhyw ffurflen neu hysbysiad yn tynnu yn ôl gydsyniad o dan adran 19 neu 20 o Ddeddf 2002 neu hysbysiad o dan adran 20(4)(a) neu (b) o Ddeddf 2002.;

(f) copi o unrhyw orchymyn lleoliad mewn cysylltiad â'r plentyn; ac

(ff) unrhyw ddogfennau eraill neu wybodaeth arall a ddaw i law'r awdurdod lleol ac y mae'r awdurdod o'r farn y dylent gael eu cynnwys neu y dylai gael ei chynnwys yn y cofnod achos..

Rhieni Naturiol

7.—(1) Rhaid i bob awdurdod lleol, pan fydd o'r farn mai mabwysiadu yw'r dewis gorau ar gyfer plentyn, neu pan fydd plentyn yn cael ei ildio, ddarparu'r canlynol ar gyfer rhieni naturiol:—

(a) gwasanaeth cwnsela;

(b) cymaint o wybodaeth mewn perthynas â'r plentyn ag y byddo'n rhesymol i rieni naturiol ofyn amdani, ac ag y gall yr awdurdod lleol ei rhoi;

(c) eglurhad a gwybodaeth ysgrifenedig mewn cysylltiad â'r materion canlynol:—

(i) y weithdrefn mewn cysylltiad â lleoli i fabwysiadu ac â mabwysiadu, gan gynnwys y Gofrestr Mabwysiadu i Gymru a Lloegr;

(ii) goblygiadau cyfreithiol—

(aa) rhoi cydsyniad i leoli i fabwysiadu o dan adran 19 o Ddeddf 2002 (gosod plant gyda chydsyniad rhiant);

(bb) rhoi cydsyniad i wneud gorchymyn mabwysiadu yn y dyfodol o dan adran 20 o Ddeddf 2002; (cydsyniad ymlaen llaw i fabwysiadu);

(cc) gorchymyn lleoliad;

(dd) mabwysiadu;

(2) Rhaid i bob awdurdod lleol, pan fydd o'r farn mai mabwysiadu yw'r dewis gorau ar gyfer plentyn, neu pan fydd plentyn yn cael ei ildio, ganfod dymuniadau a theimladau rhieni naturiol a gwarcheidwad y plentyn ac unrhyw berson arwyddocaol arall y mae'r awdurdod lleol o'r farn ei fod yn berthnasol mewn cysylltiad —

(a) â'r materion a nodir yn adran 1(4)(f)(ii) a (iii) o Ddeddf 2002 (materion y mae'n rhaid i'r asiantaeth roi sylw iddynt);

(b) â lleoli'r plentyn i'w fabwysiadu ac â'i fabwysiadu, gan gynnwys unrhyw ddymuniadau a theimladau ynghylch magwraeth grefyddol a diwylliannol y plentyn; a

(c) â chyswllt â'r plentyn os yw'r asiantaeth wedi ei hawdurdodi i leoli'r plentyn i'w fabwysiadu neu os caiff y plentyn ei fabwysiadu.

(3) Mae'r paragraff hwn yn gymwys pan na fo gan dad plentyn gyfrifoldeb rhiant dros y plentyn, a phan fo'r awdurdod lleol yn gwybod pwy yw tad y plentyn.

(4) Pan fo paragraff (3) yn gymwys a'r awdurdod lleol wedi'i fodloni ei bod yn briodol gwneud hynny, rhaid i'r awdurdod lleol ganfod, i'r graddau y bo hynny'n bosibl, p'un a yw'r tad—

(i) yn dymuno caffael cyfrifoldeb rhiant dros y plentyn o dan adran 4 o Ddeddf Plant 1989; neu

(ii) yn bwriadu gwneud cais am orchymyn preswyl neu orchymyn cyswllt o dan adran 8 o Ddeddf Plant 1989 mewn cysylltiad â'r plentyn, neu os yw'r plentyn yn ddarostyngedig i orchymyn gofal, yn bwriadu gwneud cais am orchymyn o dan adran 34 o Ddeddf Plant 1989 (cyswllt rhwng rhieni a phlant mewn gofal).

Darpar fabwysiadwyr a mabwysiadwyr a gymeradwyir

8. Mae'n orfodol—

(a) bod gan bob awdurdod lleol gynlluniau ysgrifenedig o'i strategaeth ar recriwtio niferoedd digonol o fabwysiadwyr;

(b) bod gan bob awdurdod lleol gynlluniau cynhwysfawr ar gyfer prosesau paratoi a chymeradwyo mabwysiadwyr yn gynwysedig o fewn ei bolisïau a'i weithdrefnau;

(c) bod pob awdurdod lleol yn darparu ar gyfer darpar fabwysiadwyr wybodaeth ysgrifenedig ynghylch y broses fabwysiadu gan gynnwys gwybodaeth am:—

(i) y polisi a'r gweithdrefnau o ran y broses fabwysiadu

(ii) trefniadau ar gyfer asesu Gwasanaethau Cymorth Mabwysiadu a'u darparu

(iii) y Gofrestr Fabwysiadu i Gymru a Lloegr, a

(iv) trefniadau consortiwm lleol;

(ch) bod pob awdurdod lleol yn darparu cymorth pan fydd tarfu wedi bod neu mewn perygl o fod ar leoliad, gan gynnwys cymorth cyfryngu a threfnu cyfarfodydd i drafod tarfu ar leoliadau mabwysiadu.

Paneli mabwysiadu

9.—(1) O ran pob awdurdod lleol—

(a) rhaid iddo sefydlu panel mabwysiadu yn unol â rheoliadau 3 a 5 o Reoliadau Asiantaethau Mabwysiadu 2005;

(b) mae'n orfodol bod ganddo ar waith bolisiau ysgrifenedig er mwyn sicrhau bod y panel wedi ei drefnu'n effeithiol ac yn gweithredu'n effeithlon;

(c) rhaid iddo sicrhau bod paneli mabwysiadu'n cael eu cynghori'n briodol gan berson wedi cymhwyso'n briodol o ran mabwysiadau gydag elfen dramor yn gysylltiedig â hwy os yw achos o'r fath yn cael ei ystyried;

(ch) pan fydd o'r farn mai mabwysiadu yw'r dull gorau o sicrhau sefydlogrwydd y plentyn rhaid iddo baratoi adroddiad ysgrifenedig ar gyfer y panel mabwysiadu y mae'n orfodol iddo gynnwys:—

(i) yr wybodaeth am y plentyn, teulu'r plentyn ac eraill a'r gwarcheidwad fel y nodir yn Rhannau 1, 3 a 4 o Atodlen 1 i Reoliadau Asiantaethau Mabwysiadu 2005;

(ii) crynodeb wedi ei ysgrifennu gan gynghorydd meddygol yr awdurdod lleol, ar gyflwr iechyd y plentyn, hanes iechyd y plentyn ac unrhyw angen am ofal iechyd a allai godi yn y dyfodol;